

- Què creus que et trobaràs en l'àrea d'Educació per a la ciutadania?
- Què t'agradaria trobar-hi?

The background of the entire page is a close-up photograph of ancient stone tablets. The tablets are light-colored, possibly limestone or marble, and are arranged in a grid. A metal strip, likely bronze, is visible in the center, binding the tablets together. The metal strip has a twisted, rope-like texture. The overall appearance is that of an ancient manuscript or record-keeping system.

**Educació
per a la ciutadania**

0

Educació per a la ciutadania

Per viure bé segur que encara s'han d'evitar altres errors.

- Se te n'acudeixen alguns?
- Com relacionaries les imatges amb l'esforç per viure bé que tots els éssers humans hem de fer?

Per viure bé...

- **...no es pot viure sol.** Només podem viure aïllats durant un temps curt; ens cal relacionar-nos amb altres persones.
- **...no es pot tenir por dels altres.** Hem d'aprendre a confiar en les persones i hem de generar llaços d'amistat amb els que ens envolten.
- **...no es pot estar barallat amb tothom.** De conflictes, en sorgeixen, però hem de fer el possible per solucionar-los.

Viure bé junts

Per viure bé hem d'aprendre **a viure junts**. I per viure junts, hem d'aprendre a...

- ...relacionar-nos amb els altres, **ser amics**.
- ...contribuir al bon funcionament dels grups, **fer equip**.
- ...respectar les persones que ens envolten, **ser cívics**.
- ...intervenir en les institucions que ens acullen, **col·laborar**.
- ...participar en la vida pública, **ser ciutadans**.
- ...pensar i actuar en favor de tota la humanitat, **ser solidaris**.
- ...tenir cura de la salut de la terra, **treballar per la sostenibilitat**.

- Com explicaries què signifiquen per a tu aquestes expressions: "ser amics", "fer equip", "ser cívics", "col·laborar", "ser ciutadans", "ser solidaris", "treballar per la sostenibilitat"?
- Què més hem d'aprendre per viure bé junts?

Una assignatura...

Aquesta assignatura, l'**Educació per a la ciutadania**, vol ajudar-te a conviure amb els altres i a participar en la vida de la col·lectivitat.

Aprendre a conviure i a participar no és una feina nova, ni exclusiva d'una assignatura; és un tasca que sempre s'ha fet. Aprenem a conviure i a participar en la família, estant amb els amics i les amigues, fent esport, als esports, a l'escola, escoltant música o mirant la televisió. N'aprenem arreu. Però aquesta assignatura ens ajudarà a pensar-hi i a parlar-ne. Intentarem assolir unes capacitats que ens permetin conviure i participar:

- **Ser més sensibles i estar més informats** del que passa tant a prop nostre com lluny.
- **Fer-nos una opinió** sobre temes importants de la pròpia comunitat i del món.
- **Saber com s'organitza la societat**, com funciona la vida política i com podem influir-hi.
- **Dominar les competències** per millorar la relació amb els que ens envolten.
- **Ser capaços de participar en la vida de la comunitat** i contribuir al bé comú.

- A part dels llocs esmentats, en quins altres s'aprèn a conviure i a participar?
- En quines situacions falla la convivència?
- Per què considerem que la participació és tan important?
- Què t'agradaria aprendre en l'assignatura d'Educació per a la ciutadania?
- D'entre tots els objectius de l'assignatura, quins destacaries i per què?

...no és suficient

Les classes serviran per pensar i parlar sobre qüestions relacionades amb la convivència i la participació. Però les classes mai no seran del tot suficients. Per tant, us volem fer dues propostes que en les pàgines següents explicarem amb detall:

- Que feu servir **la premsa** per informar-vos del que passa al món.
- Que organitzeu a la vostra classe un projecte de **servei a la comunitat**.

EXERCIR UNA CIUTADANIA ACTIVA requereix ser una persona ben informada i amb opinió. Un dels mitjans que continua sent fonamental en aquesta tasca és la lectura de la premsa escrita. Et proposem que participis en el **projecte premsa** perquè arribis a ser una persona informada.

L'**opinió pública** és el conjunt de les actituds i les creences dels membres d'una societat. L'opinió pública requereix:

- Informació veraç i completa.
- Llibertat de pensament.
- Igualtat de les veus.
- Absència de censura.

Encara que existeixin formalment aquestes condicions, si no ens preocupem d'estar ben informats, si només ens preocupem del que ens afecta directament, és més fàcil que siguem víctimes de la manipulació i de la propaganda.

La premsa diària és, juntament amb la televisió, un dels principals mitjans de formació i expressió de l'opinió pública. Són l'anomenat "**quart poder**". Uns altres són els blogs, els xats i els fòrums digitals.

- Agafa un diari i fulleja'l:
 1. Comprova quines seccions té.
 2. Distingeix els apartats d'informació, els d'opinió i la publicitat.
 3. Selecciona una notícia.
 4. Explica als teus companys per què l'has triada.

Acostem-nos a un diari

Un **diari** està dividit en seccions: portada, opinió, internacional, nacional, local, societat, etc. A més, la majoria de pàgines contenen publicitat. Pel que fa al contingut, un diari inclou:

- **Informacions**, presentades en forma de notícies.
- **Opinions**, en forma d'articles o editorials.

La informació segueix els principis de veracitat, contrastació, imparcialitat i objectivitat, base de la **credibilitat** del diari.

Hi ha trucs tècnics que serveixen per donar més importància a unes informacions i opinions que no pas a altres: el relleu tipogràfic, l'extensió, el nombre de columnes (fins a cinc) que ocupa una notícia, etc. D'altra banda, està comprovat que, en general, no llegim més del 10 % o el 15 % del diari, i que, quan ho fem, acostumem a llegir només les pàgines senars, la part superior de la pàgina, els titulars, els peus de foto i les primeres pàgines.

El projecte premsa

El projecte que presentem per a tot el curs té l'objectiu de familiaritzar-te amb aquest mitjà. Consisteix en tres tipus d'activitats:

- 1 El mural de la classe:** s'ha d'elaborar amb els retalls de diaris que l'alumnat anirà aportant; estarà dividit en seccions.
- 2 La notícia comentada:** com a mínim, una vegada al llarg del curs, cada membre de la classe treballarà una notícia actual seguint la fitxa i l'exposarà oralment.
- 3 La classe com a generadora d'opinió pública:** per què no podem influir en algun mitjà de comunicació local? Podeu escriure una carta al director en què exposeu la vostra opinió sobre algun tema; fer un comunicat de premsa sobre alguna activitat del centre; elaborar un anunci per fer publicitat d'allò que penseu, etc.

Busca notícies de centres educatius que surten en els diaris i compara la informació amb la vida diària del teu centre.

- Què fa que un esdeveniment sigui notícia?

Introducció	1. Resum de la notícia. Data.
El titular	2. Què emfasitza o subratlla? Fa servir alguna paraula ambigua?
L'entrada El cos	3. Com respon aquestes preguntes? Què ha passat? Qui són els protagonistes o els afectats? Quan ha passat? On ha passat? Com ha passat? Per què ha passat? Es dóna prou informació perquè en coneguem el context? Recull informació de totes les parts?
La il·lustració	4. Quin aspecte de la notícia tria? Què diu el peu?
Allò suggerit	5. Què s'hi pot llegir entre línies?
Contrastar-la	6. Comparació de la mateixa notícia apareguda en altres fonts d'informació: Quins altres punts de vista hi ha? Com s'aclareix o s'enfosqueix la informació?
Crítica	7. Redacció d'un contratítular.

Les dones són el 50 % de la població. Per tant, haurien d'aparèixer aproximadament en el 50 % de les il·lustracions d'un diari. Fulleja un diari qualsevol, compta les fotografies en què surten dones i fixa't en el que estan fent. Ara, compta les fotografies en què surten homes.

- A quina conclusió pots arribar: els diaris descriuen la realitat?

Cal recordar que la realitat que presenten els diaris s'ha construït amb tres filtres:

- **El fet de ser notícia:** un fet és notícia només si és inèdit i actual i d'interès general.
- **El punt de vista:** una notícia és important si interessa als lectors del diari.
- **Altres influències:** l'opinió dels propietaris i dels anunciants ha de ser tinguda en compte.

projecte de servei a la

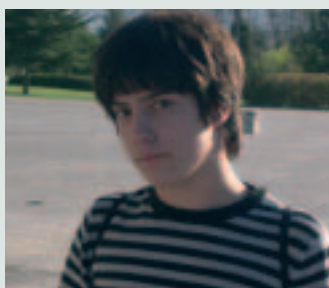
L'Àlex i la Patrícia han participat en un projecte de servei a la comunitat anomenat Connecta Jove (www.conectajoven.org).

Es tracta d'ensenyar informàtica a persones allunyades del món tecnològic i que, per aquest motiu, de vegades se senten desplaçades o desorientades en la societat actual.

Patrícia, 19 anys

"Jo he treballat sobretot amb avis. El projecte em sembla increïble, perquè no és únicament l'acció i el bé que fas amb la teva participació, sinó que la comunicació que tens amb les persones que fan el curs i la motivació que tenen t'omplen com a persona."

Àlex, 15 anys

"Em va semblar molt interessant, perquè hi havia gent de diferents edats a les quals jo ensenyava coneixements d'informàtica i Internet i ells t'ensenyaven coses sobre la vida. Al final del projecte et sents molt bé amb tu mateix per la feina que has fet."

IMPLICAR-SE EN UN PROJECTE DE SERVEI A LA COMUNITAT és una de les maneres més autèntiques de participar i exercir la ciutadania. En els **projectes de servei a la comunitat**, els beneficiats immediats no som nosaltres mateixos, sinó altres persones.

Servir els altres

Fixa't en la diferència:

- Quan decideixes que vols fer més exercici i t'hi poses, t'estàs fent un favor a tu mateix.
- Quan feu una festa a la classe per celebrar el final de curs, us esteu proporcionant una bona experiència a vosaltres mateixos.
- Quan decidiu muntar una cursa per recollir diners per a alguna causa solidària, o decidiu dedicar una part del vostre temps a fer companyia a persones que estan soles..., llavors esteu fent **un servei a la comunitat**.

Els projectes de servei a la comunitat...

- **donen resposta a alguna necessitat social;**
- **aporten qualitat de vida al conjunt de la població;**
- **contribueixen a compensar desigualtats;**
- **permeten que participem com a ciutadans compromesos** en la construcció d'una societat més justa.

Quina mena de serveis podem fer?

Per dur a terme la majoria d'aquests serveis, és imprescindible col·laborar amb alguna entitat social, associació o ONG.

Ensenyar coneixements i habilitats a altres persones.

Donar un cop de mà a persones que tenen dificultats.

Fer coses conjuntament amb persones grans.

Col·laborar en la preservació del medi ambient.

Dinamitzar activitats cíviques per a tothom.

Col·laborar en la conservació del patrimoni cultural.

Col·laborar en campanyes de solidaritat i cooperació.

Promoure la salut i la prevenció de riscos.

Desenvolupar un projecte en cinc passos

Com que es tracta d'un servei a altres persones, i no pas a nosaltres mateixos, encara hem de tenir més cura que tot surti bé...

1 FEM UN ESBÓS DEL PROJECTE

1. Recordem algun precedent interessant.
2. Decidim quina necessitat social volem atendre.
3. Pensem qui s'engrescaria a tirar endavant un projecte.

2 ESTABLIM RELACIÓ AMB ENTITATS SOCIALS

1. Pensem quina és l'entitat social amb què podem col·laborar.
2. Contrastem el que podem aportar tots plegats.
3. Arribem a un acord amb l'entitat social.

3 PLANIFIQUEM I ORGANITZEM EL PROJECTE

1. Fem el "DNI" del projecte definitiu acordat.
2. Organitzem el treball que es durà a terme.
3. Repassem el que hem après fins ara.

4 EXECUTEM EL PROJECTE

1. Assegurem que fem la feina que toca ben feta.
2. Registrem, comuniquem i difonem el projecte.
3. Repassem el que estem aprenent durant el servei.

5 VALOREM EL PROJECTE

1. Avaluem els resultats del servei i dels aprenentatges.
2. Projectem perspectives de futur.
3. Celebrem l'experiència viscuda.

DNI DEL PROJECTE

1. Nom del projecte i definició breu i clara del servei.
2. Nom del grup i de les persones compromeses.
3. Petit diagnòstic de la necessitat social i finalitat del servei.
4. Persones destinatàries o població que se'n beneficiarà.
5. Objectius tangibles que volem assolir amb el servei.
6. Aspectes que volem aprendre a través del projecte.
7. Descripció de les accions o activitats que farem.
8. Entitat o entitats socials amb les quals col·laborarem.
9. Organització del grup i calendari de treball.
10. Pressupost.

